

Bioteknikforskning blir affärer

En ny behandling mot barnlöshet, en nässprej som förhindrar förkylning och ett nytt test som avslöjar blod doping – det är upptäckter som botar och lindrar, men som också skapar tillväxt. Umeå Biotech Incubator, UBI, hjälper bioteknikforskare att utveckla forskningsupptäckter till affärer.

I Uminova Science Park i Umeå erbjuder UBI laboratorielokaler, utrustning och hjälp med affärsutveckling. UBI verkar för att bilda bolag som kan attrahera kapital och därigenom växa och skapa fler arbetstillfällen inom den bioteknologiska industrin i regionen. Sedan starten 2004 har femton företag startats. Företagen utvecklar produkter inom allt från diagnostik till läkemedel.

– Vi ser fram emot fler nya affärsidéer och fler nya bolagsbildningar. Prognosen är att det under 2010 kommer att startas ytterligare fem nya bolag inom UBI. Med andra ord ser framtiden ljus ut, säger vd Örjan Norberg.

Life-science, livsvetenskap, är traditionellt stark vid Umeå universitet. Mer än 2 000 personer är idag verksamma inom området i Umeå, antingen inom företag eller vid akademien. Det finns ett 60-tal företag och ett stort antal innovationer har nått marknaden.

– Ett väl fungerande innovationssystem, där UBI är en viktig del, bidrar i hög grad till regionens tillväxt, konstaterar Ulf Edlund, prorektor vid Umeå universitet.

Upptäckter som botar, lindrar och skapar tillväxt i regionen

Sår läkning: *Omniohealer AB*, vars grundare professor Tor Ny också grundade UBI, har upptäckt ett nytt sätt att främja läkning av sår genom att stimulera och utnyttja den naturliga inflammationsprocessen. Den första produkten riktar in sig på att läka hål i trumhinnan och motverka eventuell hörselnedsättning. En annan stor grupp som har behov av förbättrad sår läkning är de som lider av kroniska sår samt patienter som har brännskador.

Hormonella problem: Umecrine AB, med grundare professor Torbjörn Bäckström, utvecklar läkemedel för kvinnor som påverkas negativt av höga nivåer av vissa könshormoner. Det kan vara besvär som tar sig uttryck i grava premenstruella humörsvängningar, men också inlärningsproblem. Företaget testar nu en av sina produkter på patienter.

Blod doping: Ett projekt vid UBI som rönt stort intresse är en ny metod att avslöja blod doping inom elitidrott. Forskaren Christer Malm utvecklar i ett nära samarbete med WADA (World Anti-Doping Agency) och Vinnova ett nytt diagnostiskt test som avslöjar blod doping. I förlängningen kan projektet också leda till nya metoder för att testa kvaliteten på blod som lagras i blodbanker. I dag kasseras stora mängder på grund av lagringstiden överskridits. Med en ny metod kan blodet sparas och användas i vården. Något som är mycket angeläget eftersom det ofta råder brist på blod.

Barnlöshet: Trots stora framsteg inom behandlingen av barnlöshet så finns en grupp kvinnor som inte kan få barn. Forskaren Kui Lui utvecklar tillsammans med UBI en ny behandling för dessa kvinnor. Det underliggande problemet är att kvinnans äggceller inte mognar och därmed inte kan befruktas. Den nya behandlingen innebär att man tar ut ett antal ägg och låter dem mogna utanför kroppen, för att sedan befrukta ägget och återinföra det i livmodern.

Hjärt- och kärl sjukdom är den största orsaken till dödsfall i Sverige. Trots att det i dag finns bra behandlingar för högt blodtryck och förhöjt kolesterol är risken att insjukna och dö fortfarande stor. Detta gäller speciellt äldre och diabetespatienter. Den kvarvarande risken efter behandling beror till stor del på att patienterna har förhöjda nivåer av triglycerider i blodet. Forskaren Stefan K Nilsson håller tillsammans med professor Gunilla Olivecrona på att utveckla ett nytt läkemedel som ska sänka triglyceridnivåerna.

Förkylning som orsakas av virus är ett ständigt återkommande problem i samhället. Det orsakar sjukfrånvaro och är jobbig för den som drabbas. Läkaren Krister Tano verksam vid Sunderbyns sjukhus utvecklar en nässpray som kan användas för att förhindra att virusinfektionen etablerar sig och att förkylningen bryter ut.